

Daniel 6

Daniel izbăvit din groapa cu lei

Vrednicia lui Daniel în slujba împăratului

¹Dariu a găsit cu cale să pună peste împărăție o sută douăzeci de dregători, care trebuiau să fie răspândiți în toată împărăția; ²a pus în fruntea lor trei căpetenii, în numărul cărora era și Daniel. Dregătorii aceștia aveau să le dea socoteală, ca împăratul să nu sufere nici o pagubă. ³Daniel însă întrecea pe toate aceste căpetenii și pe dregători, pentru că în el era un duh înalt; și împăratul se gândea să-l pună peste toată împărăția.

Pizma și manevrele dregătorilor

⁴Atunci căpeteniile și dregătorii au căutat să afle ceva asupra lui Daniel, ca să-l părăscă în ce privea treburile împărăției. Dar n-au putut să găsească nimic, nici un lucru vrednic de muștrare, pentru că el era credincios, și nu se găsea nici o greșală la el și nici un lucru rău. ⁵Atunci, oamenii aceștia au zis: „Nu vom găsi nici un cuvânt de plângere împotriva acestui Daniel, afară numai dacă am găsi vreunul în Legea Dumnezeului lui!” ⁶Apoi, aceste căpetenii și dregătorii aceștia s-au dus cu mare zarvă la împărat, și i-au vorbit așa: „Să trăiești vecinic, împărate Dariu! ⁷Toate căpeteniile împărăției, îngrijitorii, dregătorii, sfetnicii, și cârmuitorii sunt de părere să se dea o poruncă împărătească, însoțită de o aspră oprire, care să spună că oricine va înălța, în timp de treizeci de zile, rugăciuni către vreun dumnezeu sau către vreun om, afară de tine, împărate, va fi aruncat în groapa cu lei. ⁸Acum, împărate, întărește oprirea, și iscălește porunca aceasta, pentru ca să nu se poată schimba, după legea Mezilor și Perșilor, care, odată dată, rămâne neschimbată” ⁹În urma celor de mai sus, împăratul Dariu a scris porunca și oprirea.

Prinderea și acuzarea lui Daniel

¹⁰Când a aflat Daniel că s-a iscălit porunca, a intrat în casa lui, unde ferestrele odăii de sus erau deschise înspre Ierusalim, și de trei ori pe zi îngenunchea, se ruga și lăuda pe Dumnezeu, cum făcea și mai înainte. ¹¹Atunci, oamenii aceștia au dat năvală în casă, și au găsit pe Daniel rugându-se și chemând pe Dumnezeu. ¹²Apoi s-au înfățișat înaintea împăratului, și i-au zis cu privire la oprirea împărătească: „N-ai scris tu o oprire, care spune că oricine va înălța, timp de treizeci de zile, rugăciuni vreunui

dumnezeu sau vreunui om, afară de tine, împărate, să fie aruncat în groapa cu lei?” Împăratul a răspuns: „Lucrul acesta este adevărat, după legea Mezilor și Perșilor, care nu se poate schimba!”¹³ Ei au luat din nou cuvântul și au zis împăratului: „Daniel, unul din prinșii de război ai lui Iuda, nu ține deloc seama de tine, împărate, nici de oprirea pe care ai scris-o, și își face rugăciunea de trei ori pe zi!”

Măhnirea împăratului și neputința lui de a-l scăpa pe Daniel

¹⁴Împăratul s-a măhnit foarte mult când a auzit lucrul acesta; s-a gândit cum ar putea să scape pe Daniel, și până la asfințitul soarelui s-a trudit să-l scape. ¹⁵Dar oamenii aceia au scăruit de împărat, și i-au zis: „Să știi, împărate, că, după legea Mezilor și Perșilor, orice oprire sau orice poruncă, întărită de împărat, nu se poate schimba!” ¹⁶Atunci împăratul a poruncit să aducă pe Daniel, și să-l arunce în groapa cu lei. Împăratul a luat cuvântul și a zis lui Daniel: „Dumnezeul tău, căruia necurmat îi slujești, să te scape!” ¹⁷Au adus o piatră, și au pus-o la gura gropii. Împăratul a pecetluit-o cu inelul lui și cu inelul mai marilor lui, ca să nu se schimbe nimic cu privire la Daniel.

Izbăvirea lui Daniel din gura leilor

¹⁸Împăratul s-a întors apoi în palatul său, a petrecut noaptea fără să mănânce, nu i s-a adus nici o țiitoare, și n-a putut să doarmă. ¹⁹În revărsatul zorilor, însă, împăratul s-a sculat și s-a dus în grabă la groapa cu lei. ²⁰Și apropiindu-se de groapă, a chemat pe Daniel cu un glas plângător. Împăratul a luat cuvântul, și a zis lui Daniel: „Daniele, robul Dumnezeului celui viu, a putut Dumnezeuul tău, căruia îi slujești necurmat, să te scape de lei?” ²¹Și Daniel a zis împăratului: „Vecinic să trăiești, împărate!” ²²Dumnezeul meu a trimis pe îngerul Său și a închis gura leilor, cari nu mi-au făcut nici un rău, pentru că am fost găsit nevinovat înaintea Lui. Și nici înaintea ta, împărate, n-am făcut nimic rău!” ²³Atunci împăratul s-a bucurat foarte mult, și a poruncit să scoată pe Daniel din groapă. Daniel a fost scos din groapă și nu s-a găsit nici o rană pe el, pentru că avusese încredere în Dumnezeuul său.

Pedepsirea dușmanilor lui Daniel și decretul împăratului

²⁴Împăratul a poruncit să aducă pe oamenii aceia care părăsiseră pe Daniel. Și au fost aruncați în groapa cu lei, ei, copiii lor și nevestele lor; și, până să ajungă în fundul gropii, leii i-au și apucat și le-au fărâmițat oasele. ²⁵După aceea, împăratul Dariu a scris o scrisoare către toate popoarele, către toate neamurile, către oamenii de toate limbile, cari locuiau în toată împărăția: „Pacea să vă fie dată din belsug!” ²⁶Poruncesc ca, în toată întinderea împărăției mele, oamenii să se teamă și să se înfricoșeze de Dumnezeuul lui Daniel. Căci El este Dumnezeuul cel viu, și El dăinuiește vecinic; împărăția Lui nu se va nimici niciodată, și stăpânirea Lui nu va avea sfârșit. ²⁷El izbăvește și mântuiește, El face semne și minuni în ceruri și pe pământ. El a izbăvit pe Daniel din ghearele leilor!”

Comentariu editorial

²⁸Daniel a dus-o bine supt domnia lui Dariu și supt domnia lui Cir, Persanul. (Dan.6:1-28)

6:1-3 Vrednicia lui Daniel în slujba împăratului

Comentariul editorial cu care se încheie acest capitol – Daniel a dus-o bine supt domnia lui Dariu și supt domnia lui Cir, Persanul” (6:28) – corespunde cu cel din 1:21: „Așa a dus-o Daniel până în anul dintâi al împăratului Cir”. Iar aceste două comentarii par să împartă în două culoarul istoric acoperit de primele șase capitole. Primele cinci capitole privesc perioada Imperiului Babilonian, începând cu primul an de domnie al lui Nebucadnețar și terminând cu căderea imperiului în mâinile medo-persanilor, iar capitolul 6 înfățișează o porțiune din istoria Imperiului Medo-Persan, mai precis perioada domniei lui Dariu și pe cea a lui Cir.

Dacă evenimentele din capitolul 5 care au marcat ultima zi a Imperiului Babilonian l-au găsit pe Daniel scos din slujba activă a împăratului, Dariu, Medul, i-a oferit unul dintre cele trei roluri de frunte în împărăție, alături de alți doi dregători de același rang: „Dariu a găsit cu cale să pună peste împărăție o suță douăzeci de dregători, cari trebuiau să fie răspândiți în toată împărăția; a pus în fruntea lor trei căpetenii, în numărul cărora era și Daniel. Dregătorii aceștia aveau să le dea socoteală, ca împăratul să nu sufere nici o pagubă” (6:1-2). Dar cadrul narațiunii din capitolul 6 mai precizează ceva: „Daniel însă întrecea pe toate aceste căpetenii și pe dregători, pentru că în el era un duh înalt; și împăratul se gândea să-l pună peste toată împărăția” (6:3).

Scena pare să reediteze zilele de început ale lui Daniel în împărăția Babilonului. Și atunci, el, împreună cu ceilalți trei tovarăși ai lui, a fost găsit de Nebucadnețar de zece ori mai priceput decât toți ceilalți înțelepți ai Babilonului și, deja din al doilea an al lui Nebucadnețar, Daniel se afla în fruntea vrăjitorilor, în calitate de „cea mai înaltă căpetenie a tuturor înțelepților Babilonului” (2:48). Acum, într-un nou imperiu, împăratul Dariu îi pregătea lui Daniel același loc: „Împăratul se gândea să-l pună peste toată împărăția” (6:3). Dar Daniel nu mai avea douăzeci de ani, ca atunci când a fost adus în Babilon. Trecuseră șizeci și șase de ani, iar Daniel trebuie să fi fost un om bătrân, având peste optzeci de ani. Nu este de mirare că tovarășii lui de slujbă i-au pus gând rău. După standardele lor, sosise vremea pensionării lui Daniel, mai ales că era un tovarăș de slujbă incomod, din pricina corectitudinii și credincioșiei lui.

6:4-9 Pizma și manevrele dregătorilor

„Atunci, căpeteniile și dregătorii au căutat să afle ceva asupra lui Daniel, ca să-l pârască în ce privea treburile împărăției. Dar n-au putut să găsească nimic, nici un lucru vrednic de mustrare, pentru că el era credincios, și nu se găsea nici o greșeală la el și nici un lucru rău” (4). Ce extraordinară mărturie! Să fii credincios în toate treburile împărăției chiar și la vârsta de optzeci de ani, atunci când ai adunat tot ce se putea omenește aduna, atât bunuri, cât și cinste, să fii întocmai ca la douăzeci de ani, când ai înaintea ta întreaga viață, nu este puțin lucru. Iar pe deasupra, nici chiar la această vârstă și nici în situația în care, obișnuit cu mersul lucrurilor, ți-ai fi putut permite să „tai curbele” pe ici pe colo, totuși în tot ceea ce faci pentru împărat și pentru împărăție, dușmanii tăi să nu poată găsi niciun lucru vrednic de mustrare, nicio greșeală și niciun lucru rău este ceva extraordinar. Dar să fii la fel de credincios lui Dumnezeu la optzeci de ani, ca la douăzeci, este, cu siguranță, cea mai mare realizare! Ea este cu atât mai mare, cu cât credințioșia față de Dumnezeu nu se manifestă doar în situația în care știi că numai El îți poate da trecere înaintea căpeteniei famenilor sau înaintea lui Nebucadnețar sau în care știi că numai El îți poate descoperi visul împăratului și tâlcuirea lui ca să nu îți pierzi capul, ci chiar și în vremuri de belșug și slavă, când împăratul se pregătește să-ți dea toată împărăția pe mâini.

⁵Atunci oamenii aceștia au zis: „Nu vom găsi nici un cuvânt de plângere împotriva acestui Daniel, afară numai dacă am găsi vreunul în Legea Dumnezeului lui!” ⁶Apoi, aceste căpetenii și dregătorii aceștia s-au dus cu mare zarvă la împărat, și i-au vorbit așa: „Să trăiești vecinic, împărate Darius! ⁷Toate căpeteniile împărăției, îngrijitorii, dregătorii, sfetnicii, și cărmuitorii sunt de părere să se dea o poruncă împărătească, însoțită de o aspră oprire, care să spună că oricine va înălța, în timp de treizeci de zile, rugăciuni către vreun dumnezeu sau către vreun om, afară de tine, împărate, va fi aruncat în groapa cu lei. ⁸Acum, împărate, întărește oprirea, și iscălește porunca aceasta, pentru ca să nu se poată schimba, după legea Mezilor și Perșilor, care, odată dată, rămâne neschimbată” ⁹În urma celor de mai sus, împăratul Darius a scris porunca și oprirea (Dan. 6:5-9).

Odată ce decretul a fost dat, Daniel s-a pomenit strâns din două părți. Pe de o parte, „împăratul se gândea să-l pună peste toată împărăția” (3), iar acesta nu era un lucru de lepădat pentru cineva care alerga pe ultima sută de metri din viață, în situația în care alții de vârsta lui își pierduseră de mult valoarea funcțională. Era o problemă de onoare pentru Daniel. Pe de altă parte însă, era porunca împăratului care interzicea tuturor celor din împărăția lui să se roage altcuiva decât lui, timp de treizeci de zile, sub pretextul că vor recunoaște astfel că, pe pământ, împăratul este singurul reprezentant al divinităților cărora se închinău cei din împărăția sa.

Cei mai mulți dintre noi ne frângem gâtul atunci când ne merge bine, când pornim pe drumul ascensiunii tocmai stăm în fața unei ocazii unice în viață, în fața unei promisiuni la care n-am fi îndrăznit să visăm. În astfel de situații, este extrem de

simplicu să acceptăm compromisul, tocmai ca să nu pierdem o asemenea ocazie. Va fi oare o cădere din har dacă timp de treizeci de zile mă voi ruga în gând, nu cu voce tare? – am spune noi. Va fi oare o cădere din har dacă dau mâna cu dracul până trec puntea? La urma urmelor, nu a spus chiar înțeleptul Solomon: „Nu fii prea neprihănit și nu te arăta prea înțelept: pentru ce să te pierzi singur? Dar nu fii nici peste măsură de rău și nu fii fără minte: pentru ce vrei să mori înainte de vreme” (Ecl. 7:16-17). Iar pe noi, nu ne-a învățat oare Domnul Isus să fim înțelepți ca șerpii și fără răutate ca porumbeii?¹⁰⁵ Cu siguranță că și Daniel s-a gândit la acea cale de mijloc care să-i fi oferit și capra, și varza, și favorurile împăratului, și pe cele ale lui Dumnezeu. Dar a ales să trăiască conform cuvintelor pe care el însuși le spusese nu demult lui Belșatar: „Ține-ți darurile și dă altuia răsplătirile tale” (5:17), împărate, căci în ce mă privește, prefer să rămân credincios Aceluia care a fost credincios față de mine în toți acești ani, Aceluia care ridică și coboară împărați și împărății și în a Cărui mână sunt și suflarea, și căile omului. În primii ani ai robiei lui, Daniel a fost credincios, pentru că nu avea prea multe de pierdut. Iar acum, în ultimii ani ai vieții lui, ar fi fost păcat să piardă tot ceea ce a câștigat până atunci. De aceea, „când a aflat Daniel că s-a iscălit porunca, a intrat în casa lui, unde ferestrele odăii de sus erau deschise înspre Ierusalim, și de trei ori pe zi îngenunchea, se ruga și lăuda pe Dumnezeu lui, cum făcea și mai înainte” (10), cu singura diferență că acum o făcea, probabil, mai tare și mai cu zel, ca să nu dea prea multă bătaie de cap dușmanilor lui.

6:10-13 Prinderea și acuzarea lui Daniel

Dar oare de ce se ruga Daniel de trei ori pe zi, chemând pe Dumnezeul lui? Nu viața însăși ar trebui să fie rugăciunea noastră a fiecăruia? Nu viața însăși ar trebui să-L laude pe Domnul, Dumnezeul nostru? Este oare nevoie de o astfel de oprire din alergarea vieții pentru a ne ruga, a-L chema pe Dumnezeu și a-L lăuda? Dacă o astfel de întrebare se ridică chiar și pentru acela care nu este amenințat cu moartea din pricina rugăciunilor pe care le rostește, cu cât mai mult se pune ea pentru acela care se află în situația lui Daniel. Dar tocmai din pricina amenințării cu moartea, practica rugăciunii lui Daniel capătă mai multă valoare.

Atunci când, din pizmă, se pregăteau să-i întindă cursa lui Daniel, „oamenii aceștia au zis: «Nu vom găsi nici un cuvânt de plângere împotriva acestui Daniel, afară numai dacă am găsi vreunul în Legea Dumnezeului lui»” (5). Daniel nu se afla la Ierusalim, unde Legea Dumnezeului lui se turnase în forme clare, ci în Babilon, departe, într-un fel, de orice constrângeri ale religiei. El putea să-și toarne credința în orice formă ar fi dorit. Și cu siguranță că, în primii ani de robie, nu mică i-a fost frământarea. Încă din primele zile, Daniel și tovarășii lui au trebuit să ia decizii în această privință. Iar ei au hotărât s-o facă în așa fel, încât să știe toți că, deși sunt în slujba împăratului Nebucadnețar, ei nu au renunțat nicio clipă la a fi slujitorii

¹⁰⁵ Vezi Matei 10:16-39.

Domnului domnilor și Împăratului împăraților, iar lucrul acesta trebuia exprimat într-un mod concret. În prima fază, „Daniel s-a hotărât să nu se spurge cu bucatele alese ale împăratului și cu vinul pe care-l bea împăratul, și a rugat pe căpetenia famenilor dregători să nu-l silească să se spurge” (1:8). Apoi, cei patru au hotărât să nu se închine chipurilor cioplite din Babilon, să nu își împartă loialitatea lor față de Domnul cu niciun alt dumnezeu. Ca ei să fie gata să-l înfrunte pe Nebucadnețar în fața cuptorului aprins chiar cu prețul vieții lor, astfel de convingeri trebuie să fi fost săpate foarte adânc în sufletele lor. Iar atunci când ai trăit așa o viață întreagă, n-ai fi fost o nebulă să renunți la principiile tale tocmai la bătrânețe?

Când au vrut să găsească o pricină de plângere împotriva lui Daniel în Legea Dumnezeului lui, dușmanii săi s-au agățat de practica rugăciunii din viața sa. Această practică a rugăciunii trebuie să fi fost bine statornicită în viața lui Daniel, încât dușmanii săi să poată conta pe reușita stratagemii lor. Și, într-adevăr, „când a aflat Daniel că s-a iscălit porunca, a intrat în casa lui, unde ferestrele odăii de sus erau deschise înspre Ierusalim, și de trei ori pe zi îngenunchea, se ruga și lăuda pe Dumnezeul lui, *cum făcea și mai înainte*” (10, s.n.).

Daniel nu era un legalist, care să impună altora practicile lui religioase, dar era un înțelept care a înțeles că libertatea noastră a fiecăruia este reală doar dacă delimitările sunt bine conturate. Ajuns în Babilon, Daniel a pierdut toate înprejmirile cu care a crescut și care erau prezente – cel puțin formal – într-un popor care se chema al lui Dumnezeu. Dar tocmai fiindcă aceste înprejmuiri erau reale și benefice pentru aceia care se temeau de Domnul, Daniel s-a hotărât să-și zidească unele asemănătoare. Iar una dintre formele în care s-a turnat ceea ce altădată se întâmpla la Templu prin sistemul jertfelor levitice a fost rugăciunea de trei ori pe zi, cu ferestrele deschise spre Ierusalim.

Daniel a găsit baza acestei practici tot în Scriptură. Atunci când Solomon a sfințit Templul pe care, nu mult timp după plecarea lui Daniel din Ierusalim, l-a dăruit Nebucadnețar, el s-a rugat astfel:

²³ (...) Doamne, Dumnezeul lui Israel! Nu este Dumnezeu ca Tine, nici sus în ceruri, nici jos pe pământ: Tu ții legământul și îndurarea față de robii Tăi, care umblă înaintea Ta din toată inima lor! ²⁴Astfel, ai ținut cuvântul dat robului tău David, tatăl meu; și ce ai spus cu gura Ta, împlinești în ziua aceasta cu puterea Ta. ²⁵Acum, Doamne, Dumnezeul lui Israel, ține făgăduința pe care ai făcut-o tatălui meu David, când ai zis: „Nu vei fi lipsit niciodată înaintea Mea de un urmaș care să șadă pe scaunul de domnie al lui Israel, numai fiii tăi să ia seama la calea lor, și să umble înaintea Mea cum ai umblat tu înaintea Mea”. ²⁶Oh, Dumnezeul lui Israel, împlinească-se făgăduința pe care ai făcut-o robului tău David, tatăl meu! ²⁷Dar ce! Va locui oare cu adevărat Dumnezeu pe pământ? Iată că cerurile și cerurile cerurilor nu pot să Te cuprindă: cu cât mai puțin casa aceasta pe care Ți-am zidit-o eu! ²⁸Totuș, Doamne, Dumnezeul meu, ia aminte la rugăciunea robului tău și la cererea lui; ascultă strigătul și rugăciunea pe care Ți-o face astăzi robul Tău. ²⁹Ochii tăi să fie zi și noapte deschiși asupra casei acesteia, asupra locului despre care ai zis: „Acolo va fi Numele Meu!” Ascultă rugăciunea pe care Ți-o

face robul Tău în locul acesta. ³⁰Binevoiește și ascultă cererea robului Tău și a poporului Tău Israel, când se vor ruga în locul acesta! Ascultă-i din locul locuinței Tale, din ceruri, ascultă-i și iartă-i!

⁴⁶Când vor păcătuî împotriva Ta – căci nu este om care să nu păcătuiască, – și Te vei mânia împotriva lor și-i vei da în mâna vrăjmașului, care-i va duce robi într-o țară vrăjmașă, depărtată sau apropiată: ⁴⁷dacă se vor coborî în ei înșiși, în țara unde vor fi robi, dacă se vor întoarce la Tine, și-Ți vor face cereri în țara celor ce-i vor duce în robie, și vor zice: „Am păcătuî, am săvârșit fărădelegi, am făcut rău!”, ⁴⁸dacă se vor întoarce la Tine din toată inima lor și din tot sufletul lor, în țara vrăjmașilor lor cari i-au luat robi, dacă-Ți vor face rugăciuni, *cu privirile întoarse spre țara lor*, pe care ai dat-o părinților lor, *spre cetatea pe care ai ales-o, și spre casa pe care am zidit-o eu Numelui Tău*, – ⁴⁹ascultă din ceruri, din locul locuinței Tale, rugăciunile și cererile lor: și fă-le dreptate; ⁵⁰iartă poporului Tău păcatele lui și toate fărădelegile făcute împotriva Ta; trezește mila celor ce-i vor ține robi, ca să se îndure de ei, ⁵¹căci sunt poporul Tău și moștenirea Ta, și Tu i-ai scos din Egipt, din mijlocul unui cuptor de fer! ⁵²Ochii Tăi să fie deschiși la cererea robului Tău și la cererea poporului Tău Israel, ca să-i ascuți în tot ce-Ți vor cere! ⁵³Căci Tu i-ai ales din toate celelalte popoare ale pământului, ca să faci din ei moștenirea Ta, cum ai spus prin robul Tău Moise, când ai scos din Egipt pe părinții noștri, Doamne, Dumnezeule! (1 Împ. 8:23-53, s.n.).

Iar fiindcă Domnul Însuși a promis să asculte această rugăciune, ¹⁰⁶ea a devenit pentru Daniel principiul călăuzitor în căutarea formelor în care el și-a turnat mai apoi credința. Iuda se afla în Robia Babiloniană din pricina păcatului lor și al părinților lor. Dar, deși trecuseră aproape șaptezeci de ani de robie, ei nu-și pierduseră nădejdea. Domnul rostise prin Ieremia ¹⁰⁷profeții clare cu privire la durata robiei. Dar tot prin Ieremia a precizat și faptul că principiile stipulate în rugăciunea lui Solomon rămân în operare și că El, Domnul, așteaptă ca ei să se roage, să-L caute și să strige către El. Acum că timpul împlinirii acestor promisiuni era atât de aproape – de la plecarea lui în robie în anul 605 î.Hr. trecuseră 67-68 de ani –, oare putea Daniel să renunțe la a împlini condiția în baza căreia Dumnezeu promisese să răspundă și să intervină pentru izbăvirea poporului Său?

Atunci când Dumnezeu a făcut promisiunea să răspundă la rugăciunile celor care se vor întoarce cu fața spre Ierusalim, oare El nu Și-a asumat și răspunderea pentru implicațiile ascultării de El? Probabil că pe acest fapt miza Daniel când, în pofida interdicțiilor, și-a continuat practica sa zilnică: „Când a aflat Daniel că s-a iscălit porunca, a intrat în casa lui, unde ferestrele odăii de sus erau deschise înspre Ierusalim, și de trei ori pe zi îngenunchea, se ruga și lăuda pe Dumnezeul lui, *cum făcea și mai înainte*” (10, s.n.). Faptul că rugăciunea din capitolul 9 este datată în „anul dintâi al lui Darius, fiul lui Ahașveroș, din neamul Mezilor, care ajunsese împărat peste împărăția Haldeilor” (9:1) constituie un indiciu care ne explică de ce anume era Daniel atât de hotărât să își continue mijlocirea, în pofida decretului împărătesc.

¹⁰⁶ Vezi 1 Împ. 9:1-9.

¹⁰⁷ Vezi Ier. 25:11-14 și 29:10.

Pâra mai-marilor împăratului seamănă cu cea din capitolul 3, ridicată împotriva lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego:

⁸Cu prilejul acesta, și în aceeași vreme câțiva Haldei s-au apropiat și au pârât pe iudei. ⁹Ei au luat cuvântul și au zis: „Să trăiești vecinic, împărate!

¹⁰Ai dat o poruncă, după care toți cei ce vor auzi sunetul trâmbiței (...) vor trebui să se arunce cu fața la pământ, și să se închine chipului de aur; ¹¹și după care, oricine nu se va arunca cu fața la pământ, și nu se va închina,

va fi aruncat în mijlocul unui cuptor aprins.

¹²Dar sunt niște Iudei; căroră le-ai dat în grijă trebile ținutului Babilonului, și anume Șadrac, Meșac și Abed-Nego, oameni cari nu țin seama deloc de tine, împărate. Ei nu slujesc dumnezeilor tăi, și nu se închină chipului de aur pe care l-ai înălțat tu!

¹³Atunci Nebucadnețar, mâniat și plin de urgie (...) (3:8-13).

Primii stăteau înaintea cuptorului aprins, cel din urmă, în fața gropii cu lei. Primii au trebuit să aleagă între a se închina chipului ridicat de împărat sau a muri arși de vii, Daniel, între a înceta să se închine Domnului după obiceiul său sau a muri sfâșiat de lei. În ambele cazuri, credința lor în Dumnezeu părea să le stea în drum, iar exprimarea ei, să îi coste viața. Dar în ambele situații, cei implicați au ales credințioșia față de Dumnezeu, chiar cu prețul vieții. Iar El nu i-a lăsat de rușine.

¹²Apoi s-au înfățișat înaintea împăratului, și i-au zis cu privire la oprirea împărătească:

„N-ai scris tu o oprire, care spune că oricine va înălța, timp de treizeci de zile, rugăciuni vreunui dumnezeu sau vreunui om, afară de tine, împărate,

să fie aruncat în groapa cu lei?”

Împăratul a răspuns: „Lucrul acesta este adevărat, după legea Mezilor și Persilor, care nu se poate schimba!” ¹³Ei au luat din nou cuvântul și au zis împăratului:

„Daniel, unul din prinșii de război ai lui Iuda, nu ține deloc seama de tine, împărate, nici de oprirea pe care ai scris-o, și își face rugăciunea de trei ori pe zi!”

¹⁴Împăratul s-a mâhnit foarte mult când a auzit lucrul acesta; s-a gândit cum ar putea să scape pe Daniel (6:12-14)

Primii trei au fost izbăviți din cuptorul cu foc, nu din fața lui, iar cel din urmă din groapa cu lei, nu din fața ei. Drept urmare, atât un împărat, cât și celălalt au proslăvit pe Dumnezeul iudeilor.

6:14-17 Măhnirea împăratului și neputința lui de a-l scăpa pe Daniel

¹⁴Împăratul s-a mâhnit foarte mult când a auzit lucrul acesta; s-a gândit cum ar putea să scape pe Daniel, și până la asfințitul soarelui s-a trudit să-l scape. ¹⁵Dar oamenii aceia au stăruit de împărat, și i-au zis: „Să știi, împărate, că, după legea Mezilor și Persilor, orice oprire sau orice poruncă, întărită de împărat, nu se poate schimba!” ¹⁶Atunci împăratul a poruncit să aducă pe Daniel, și să-l arunce în groapa cu lei. Împăratul a luat cuvântul și a zis lui Daniel: „Dumnezeul tău, căruia necurmat îi slujești, să te scape!” ¹⁷Au adus o piatră, și au pus-o la gura gropii. Împăratul a pecetluit-o cu inelul lui și cu inelul mai marilor lui, ca să nu se schimbe nimic cu privire la Daniel (Dan.6:14-17).

Măhnirea lui Darius din capitolul 6 contrastează puternic cu mânia lui Nebucadnețar din capitolul 3. În ambele cazuri, niște robi iudei au îndrăznit să-L respecte pe Dumnezeul lor mai mult decât pe împărat. În timp ce Nebucadnețar s-a mâniat și s-a umplut de urgie, dând poruncă să se încălzească cuptorul de șapte ori mai mult, Darius „s-a mâhnit foarte mult când a auzit lucrul acesta; s-a gândit cum ar putea să scape pe Daniel, și până la asfințitul soarelui s-a trudit să-l scape” (14, s.n.). Ce extraordinară diferență între cei doi împărați! Implicațiile acestui fapt se oglindesc în lungimea diferită a drumului pe care cei doi îl parcurg până la mărturisirea cu care se încheie istoria lor în cartea *Daniel*. Nebucadnețar ajunge să se smerească înaintea Domnului la sfârșitul vieții și domniei lui, în timp ce Darius o face încă la început. Să se fi întâmplat oare lucrul acesta sub influența vieții lui Daniel, pe care Darius îl cunoștea mai de demult? Nu știm. Este însă interesant de observat atitudinea lui Darius față de Daniel și Dumnezeul acestuia.

Luat prin surprindere, Darius a iscălit decretul, fără să bănuiască ce pun la cale mai-marii lui. Iar atunci când s-a dat pe față mașinația acestora, nu a mai fost în măsură să schimbe lucrurile, deși ar fi dorit-o din toată inima. Dar chiar și atunci când Daniel a fost coborât în groapa cu lei, împăratul nădăjduia încă într-o minune. În cazul celor trei, Dumnezeu Și-a arătat slava luându-l prin surprindere pe Nebucadnețar și lucrând împotriva așteptărilor sale. În cazul lui Daniel, Dumnezeu Și-a arătat slava răspunzând speranței lui Darius. Atunci când, deși s-a trudit până seara să-l scape pe Daniel, împăratul nu a găsit nici o porțiță de scăpare, înainte de a porunci ducerea la îndeplinire a sentinței, el i-a zis lui Daniel: „Dumnezeul tău, căruia necurmat îi slujești, să te scape!” (6:16), iar apoi, „împăratul s-a întors (...) în palatul său, a petrecut noaptea fără să mănânce, nu i s-a adus nici o fiitoare și n-a putut să doarmă. În revărsatul zorilor însă împăratul s-a sculat și s-a dus în grabă la groapa cu lei” (18-19). Într-adevăr, Dumnezeu lucra în direcția împlinirii așteptărilor împăratului. Iar faptul că Darius își dorea să-l vadă pe Daniel scăpat

dovedește că el fusese manipulat de mai-marii ținuturilor lui când, într-un moment de neatenție, s-a lăsat convins să dea acel decret, fără să fi prevăzut implicațiile acestuia.

Întrebarea care se naște acum este: cum se poate ca Daniel să fi ajuns să capete o asemenea trecere înaintea lui Darius, Medul, într-un timp atât de scurt?

S-ar prea putea ca înscrisul de pe zidul sălii de ospăț al lui Belșatar să fi rămas acolo mai multă vreme și ca Darius să-l fi văzut și să fi auzit istoria legată de acest semn. Modul în care ne sunt prezentate lucrurile de Daniel – „Dar chiar în noaptea aceea, Belșatar, împăratul Haldeilor, a fost omorât. Și a pus mâna pe împărăție Darius, Medul” (5:30-31) – sugerează o prezență imediată a lui Darius în contextul semnului tălcut și al împlinirii lui, ceea ce ar fi fost suficient, încât să-l impresioneze profund pe noul împărat. Pe această cale, Darius nu numai că a ajuns să facă cunoștință cu Daniel, ci să afle și despre rolul pe care acesta l-a jucat în ultimele decenii la curtea Babilonului. Daniel a câștigat încrederea împăratului și a ajuns să fie pus imediat între primii trei slujbași ai împărăției. Iar ceea ce ni se spune în primele trei versete din acest capitol este suficient, ca să înțelegem că încrederea împăratului în Daniel era pe deplin justificată. Iar din ceea ce transpare din text privind relația care s-a stabilit între Darius și Daniel putem deduce cu destulă certitudine faptul că aceștia au discutat și despre Dumnezeuul lui Daniel, nu numai despre treburile împărăției. Altfel, pare neverosimil ca Darius să fi rostit acele afirmații înainte de a-l arunca pe Daniel în groapa cu lei și nu ar fi avut de ce să alerge în zorii zilei la groapă, în nădejdea unei minuni pe care, de fapt, o aștepta.

6:18-23 Izbăvirea lui Daniel din gura leilor

Într-adevăr, minunea s-a întâmplat, iar în urma ei, Darius a primit o binemerită confirmare legată de frământările lui cu privire la identitatea adevăratului Dumnezeu. Fiecare cetate și împărăție avea pleiada dumnezeilor ei. Se aștepta ca aceștia să fie păzitorii cetății sau ai împărăției respective. La vârsta de șaiszeci și doi de ani, Darius a putut trage el însuși concluzia că ceva nu era în ordine cu această gândire: dumnezei care, la un moment dat, susțineau și ridicau în slavă și putere pe un împărat păreau să-l părăsească după o vreme și să-l lase să cadă în mâinile și sub puterea altor dumnezei, după care roata sorții putea foarte bine să se întoarcă iarăși. La intrarea în cetatea Babilonului, deși era evident că marele Marduc și Bel își părăsiseră cetatea și protejatul, lăsând și cetatea și pe Belșatar să cadă în mâinile dușmanilor, totuși nou-veniții nu s-au încumetat nici măcar să conturbe slujba din temple în acea noapte, după care s-au închinat unor dumnezei care n-au fost în stare să-i protejeze pe închinătorii lor. În toată această poveste complicată, existau însă un Daniel, un Șadrac, un Meșac și un Abed-Nego, care nu s-au sfii să-i înfrunte pe dumnezeii de aur, de argint, de aramă, de fier, de lemn și de piatră, în numele unui alt Dumnezeu, despre care pretindeau că este Dumnezeuul Cel Preaînalt – El-Șadai – care are în mâinile Sale sufletul și căile oamenilor și care înalță și smerește pe

împărații pământului. În timp ce „Bel se prăbușește, Nebo cade; idolii lor sunt puși pe vite și dobitoace” (Is. 46:1), ajungând o povară chiar și pentru vita obosită, care se poticnește și cade împreună cu dumnezeii pe care-i poartă, Dumnezeuul lui Daniel rămâne același, împlinind ceea ce a promis prin profetul Isaia:

³Ascultați-Mă, casa lui Iacov, și toată rămășița lui Israel, voi, pe cari v-am luat în spinare de la obârșia voastră, pe cari v-am purtat de la nașterea voastră: ⁴până la bătrânețea voastră Eu voi fi Același, până la căruntețele voastre vă voi sprijini. V-am purtat, și tot vreau să vă mai port, să vă sprijinesc și să vă măntuiesc. ⁵Cu cine Mă veți pune alături, ca să Mă asemănați? Cu cine Mă veți asemăna, și mă veți potrivi? ⁶Ei varsă aurul din pungă, și cântăresc argintul în cumpănă; tocimesc un argintar să facă un dumnezeu din ele, și se închină și îngenunche înaintea lui. ⁷Îl poartă, îl iau pe umăr, îl pun la locul lui; acolo rămâne, și nu se mișcă din locul lui. Apoi strigă la el, dar nu răspunde, nici nu-i scapă din nevoie. ⁸Țineți minte aceste lucruri, și fiți oameni! Veniți-vă în fire, păcătoșilor. ⁹Aduceți-vă aminte de cele petrecute în vremurile străbune; căci Eu sunt Dumnezeu, și nu este altul, Eu sunt Dumnezeu, și nu este nici unul ca Mine. ¹⁰Eu am vestit de la început ce are să se întâmple și cu mult înainte ce nu este încă împlinit. Eu zic: „Hotărârile Mele vor rămâne în picioare, și Îmi voi aduce la îndeplinire toată voia Mea.” ¹¹Eu chem de la răsărit o pasăre de pradă, dintr-o țară depărtată, un om ca să îplinească planurile Mele; da, Eu am spus, și Eu voi împlini; Eu am plănit și Eu voi înfăptui. ¹²Ascultați-Mă, oameni cu inima împietrită, vrăjmași ai neprihănirii! ¹³Eu Îmi apropii neprihănirea: nu este departe; și mântuirea Mea nu va zăbovi. Eu voi pune mântuirea Mea în Sion și slava Mea peste Israel (Is. 46:3-13).

Acestea erau, poate, gândurile care nu l-au lăsat pe Darius să doarmă toată noaptea. „În revărsatul zorilor, însă, împăratul s-a sculat și s-a dus în grabă la groapa cu lei. Și apropiindu-se de groapă, a chemat pe Daniel cu un glas plângător. Împăratul a luat cuvântul, și a zis lui Daniel: «Daniele, robul Dumnezeului celui viu, a putut Dumnezeuul tău, căruia îi slujești necurmat, să te scape de lei?»” (Dan. 6:19-20) Glasul lui Daniel din mijlocul leilor era răspunsul pe care-l aștepta cu înfrigurare:

²¹Și Daniel a zis împăratului: „Vecinic să trăiești, împărate! ²²Dumnezeul meu a trimis pe îngerul Său și a închis gura leilor, cari nu mi-au făcut nici un rău, pentru că am fost găsit nevinovat înaintea Lui. Și nici înaintea ta, împărate, n-am făcut nimic rău!” ²³Atunci împăratul s-a bucurat foarte mult, și a poruncit să scoată pe Daniel din groapă. Daniel a fost scos din groapă, și nu s-a găsit nici o rană pe el, pentru că avusese încredere în Dumnezeuul său (Dan. 6:21-23).

6:24-27 Pedepsirea dușmanilor lui Daniel și decretul împăratului

Capitolele 3 și 6 se aseamănă nu numai din perspectiva credincioșiei protagoniștilor, a pedepsei care a căzut peste ei și a mântuirii miraculoase de care au avut parte, ci și prin prisma deznodământului. Atât Nebucadnețar, cât și Darius au recunoscut și L-au binecuvântat pe Dumnezeuul acelora care s-au încumetat să înfrunte porunca împăratului pentru a rămâne credincioși Dumnezeului lor, după

care amândoi au dat un decret împărătesc, prin care s-a recunoscut supremația Dumnezeului lui Daniel, Șadrac, Meșac și Abed-Nego.

²⁸Nebucadnețar a luat cuvântul, și a zis: „Binecuvântat să fie Dumnezeuul lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego, care a trimis pe îngerul Său și a izbăvit pe slujitorii Săi cari s-au încrezut în El, au călcat porunca împăratului și și-au dat mai degrabă trupurile lor decât să slujească și să se închine altui dumnezeu decât Dumnezeului lor!

²⁹Iată acum porunca pe care o dau: orice om, din orice popor, neam sau limbă ar fi, care va vorbi rău de Dumnezeuul lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego, va fi făcut bucăți, și casa lui va fi prefăcută într-un morman de murdării,

pentru că nu este nici un alt dumnezeu, care să poată izbăvi ca El” (Dan. 3:28-29).

Având în vedere faptul că Dariu a făcut tot ce i-a stat în putință ca să-l scape pe Daniel din fața pedepsei, cei care doreau neapărat să nege minunea, ar fi putut pretinde că însuși împăratul s-a făcut responsabil de „mântuirea” lui Daniel. Ar fi fost, poate, suficient ca leii să fi fost săturați cum se cuvine înainte ca Daniel să fie aruncat în groapă. Dar astfel de speculații sunt spulberate de ceea ce s-a întâmplat atunci când Daniel a fost înlocuit cu dușmanii săi: „Împăratul a poruncit să aducă pe oamenii aceia cari pârâseră pe Daniel. Și au fost aruncați în groapa cu lei, ei, copiii lor și nevestele lor; și, până să ajungă în fundul gropii, leii i-au și apucat și le-au fărâmițat oasele” (24).

Evenimentele descrise în acest capitol au dus nu numai la o remaniere serioasă în corpul administrativ al imperiului, ci și la o încercare de reformă spirituală în imperiu:

²⁵După aceea, împăratul Dariu a scris o scrisoare către toate popoarele, către toate neamurile, către oamenii de toate limbile, cari locuiau în toată împărăția: „Pacea să vă fie dată din belșug!

²⁶Poruncesc ca, în toată întinderea împărăției mele, oamenii să se teamă și să se înfricoșeze de Dumnezeuul lui Daniel.

Căci El este Dumnezeuul cel viu, și El dăinuiește vecinic; împărăția Lui nu se va nimici niciodată, și stăpânirea Lui nu va avea sfârșit. ²⁷El izbăvește și mântuiește, El face semne și minuni în ceruri și pe pământ. El a izbăvit pe Daniel din ghearele leilor” (Dan. 6:25-27).

²⁵După aceea, împăratul Dariu a scris o scrisoare către toate popoarele, către toate neamurile, către oamenii de toate limbile, cari locuiau în toată împărăția: „Pacea să vă fie dată din belșug! ²⁶Poruncesc ca, în toată întinderea împărăției mele, oamenii să se teamă și să se înfricoșeze de Dumnezeuul lui Daniel. Căci El este Dumnezeuul cel viu, și El dăinuiește vecinic; împărăția Lui nu se va nimici niciodată, și stăpânirea Lui nu va avea sfârșit. ²⁷El izbăvește și mântuiește, El face semne și minuni în ceruri și pe pământ. El a izbăvit pe Daniel din ghearele leilor” (Dan. 6:25-27).

Poate că Daniel nu și-a pus o prea mare nădejde în impactul acestei porunci. El știa din deceniile precedente cât de greu este să schimbi credința oamenilor. Cunoștea lucrul acesta din însăși istoria poporului său. Și Iosia încercase în Iuda și la Ierusalim să decreteze o reformă spirituală, impunând-o prin forță. Dar aceasta a rămas superficială și foarte curând s-a stins, cu toate că el își chema poporul înapoi la Domnul, Dumnezeuul părinților lor. La ce altceva s-ar fi putut aștepta Daniel din partea unor popoare păgâne, aflate sub stăpânirea lui Dariu, Medul? Câștigul nu era în influența pe care ar fi trebuit să o aibă scrisoarea, ci în însăși existența ei, care dovedea impactul pe care Domnul, Dumnezeuul lui Daniel, l-a avut deja asupra lui Dariu: „El este Dumnezeuul cel viu, și El dăinuiește vecinic; împărăția Lui nu se va nimici niciodată, și stăpânirea Lui nu va avea sfârșit. El izbăvește și mântuiește, El face semne și minuni în ceruri și pe pământ. El a izbăvit pe Daniel din ghearele leilor” (26-27).

Decretele împărătești care pleaseră din Babilon către cele patru zări ale Imperiilor Babilonian și Medo-Persan (vezi Dan. 4:1-37 și 6:25-27) ar fi trebuit să miște cel puțin inimile iudeilor și, mai întâi, să le pregătească pentru repatriere, iar apoi, să le determine la credincioșie față de Domnul Dumnezeuul lui Israel.

6:28 Comentariu editorial

După cum am văzut, în întreaga carte există două comentarii editoriale asemănătoare cu cel din versetul de față. Primul – „Așa a dus-o Daniel până în anul dintâi al împăratului Cir” (1:21) – vizează perioada babiloniană, iar al doilea – „Daniel a dus-o bine supt domnia lui Dariu și supt domnia lui Cir, Persanul” (6:28) –, etapa persană a vieții lui Daniel. Deși s-au schimbat imperii, pentru că Daniel s-a alipit de Domnul, care este Același ieri, azi și în veci, soarta și viața lui au rămas neschimbate, la fel ca Domnul de care s-a alipit, căci acela care se încrede în Dumnezeu nu va fi dat de rușine. Lucrul acesta l-a afirmat mai întâi Nebucadnețar: „Am binecuvântat pe Cel Prea Înalt, am lăudat și slăvit pe Cel ce trăiește vecinic, Acela a cărui stăpânire este vecinică și a cărui împărăție dăinuiește din neam în neam. Toți locuitorii pământului sunt o nimica înaintea Lui; El face ce vrea cu oastea cerurilor și cu locuitorii pământului, și nimeni nu poate să stea împotriva lui, nici să-I zică «Ce faci?»” (...) Acum, eu, Nebucadnețar, laud, înalt și slăvesc pe Împăratul cerurilor, căci toate lucrările Lui sunt adevărate, [și] toate căile Lui sunt drepte” (4:34-37). Același adevăr l-a afirmat apoi și Dariu, Medul: „El este Dumnezeuul cel viu, și El dăinuiește vecinic; împărăția Lui nu se va nimici

niciodată, și stăpânirea Lui nu va avea sfârșit. El izbăvește și mântuiește, El face semne și minuni în ceruri și pe pământ. El a izbăvit pe Daniel din ghearele leilor” (6:26-27). Oare, acum că s-a apropiat vremea repatrierii, poporul Domnului va fi în stare să afirme și el același lucru, încât apoi să se întoarcă cu bucurie în țară ca să reconstruiască cetatea și Casa Domnului și să refacă legământul cu El?

Concluzii: Cel care preferă groapa cu lei în locul lepădării de Domnul nu va fi dat de rușine

Ca să-L poți alege pe Domnul în fața gropii cu lei, pe de o parte trebuie să-L cunoști pe Domnul, iar pe de altă parte, trebuie să-ți fi definit relația cu El în termeni foarte concreți.

Ca Daniel să poată sta implicat alături de Dumnezeu în împlinirea planurilor Lui, el și-a turnat relația cu Domnul în forme concrete. De pildă, în primul an al robiei, „a hotărât să nu se spurce cu bucatele alese ale împăratului și cu vinul pe care-l bea împăratul” (1:8). El n-a făcut lucrul acesta din dispreț pentru împărat și cultura țării în care a fost adus ca rob, ci, pe de o parte, ca semn al ascultării de Dumnezeu, iar pe de altă parte, în vederea păstrării relației cu El. Daniel a învățat de mic să se ferească de tot ce se pare rău. Bucatele împăratului erau alese, iar vinul, dintre cele mai bune. Dar, împreună cu ele, pe masa împăratului, se amesteca și idolatria și de aceea, pentru Daniel, a ședea la masa împăratului ar fi însemnat abdicarea de la ce avea mai sfânt: credințioșia sa față de Domnul. Pentru că a ales să-și toarne relația cu Dumnezeu în forme concrete, dar nu arbitrar, ci construite strict în lumina Scripturii, Daniel a reușit să rămână o mărturie de-a lungul anilor petrecuți la curtea Imperiului Babilonian.

În primul an al Imperiului Medo-Persan, Daniel era în continuare implicat cu Domnul în împlinirea planurilor Sale. De data aceasta, în lumina profețiilor Scripturii, Daniel s-a hotărât să se roage de trei ori pe zi, încât Domnul să-și poată împlini planurile cu poporul Său: „Voi Mă veți chema, și veți pleca; Mă veți ruga, și vă voi asculta. Mă veți căuta, și Mă veți găsi, dacă Mă veți căuta cu toată inima. Mă voi lăsa să fiu găsit de voi, zice Domnul, și voi aduce înapoi pe prinșii voștri de război; vă voi strânge din toate neamurile și din toate locurile în cari v-am izgonit, zice Domnul, și vă voi aduce înapoi în locul de unde v-am dus în robie” (Ier. 29:12-14). Dacă Domnul condiționase repatrierea de pocăința și de rugăciunea celor din poporul Său, Daniel a ales să fie un instrument, iar nu o piedică în împlinirea planurilor lui Dumnezeu, chiar sub amenințarea de a fi aruncat în groapa cu lei.

Uneori ascultarea de Dumnezeu și conlucrarea cu El ne așază în furca în care a fost aruncat și Daniel. Oare ce vom alege? Vom avea curajul să ne încredințăm sufletele în mâna Credinciosului Ziditor și să facem ceea ce este bine, adică să continuăm să

stăm alipiți de El și de lucrarea Lui, așa cum a făcut Daniel și cum a făcut-o apoi, în chip desăvârșit, și Acela pe care Daniel Îl prefigura: Domnul nostru Isus Hristos?

¹⁹Căci este un lucru plăcut – spune Petru celor care se aflau în fața propriilor lor gropi cu lei –, dacă cineva, pentru cugetul lui față de Dumnezeu, suferă întristare, și suferă pe nedrept. ²⁰În adevăr, ce fală este să suferiți cu răbdare să fiți palmuiți când ați făcut rău? Dar dacă suferiți cu răbdare, când ați făcut ce este bine, lucrul acesta este plăcut lui Dumnezeu. ²¹Și la aceasta ați fost chemați; fiindcă și Hristos a suferit pentru voi, și v-a lăsat o pildă, ca să călcați pe urmele Lui (1 Petru 2:19-21).

„Nimeni din voi să nu sufere ca ucigaș, sau ca hoț, sau ca făcător de rele, sau ca unul care se amestecă în treburile altuia” (1 Petru 4:15) – afirmă Petru. Cu alte cuvinte, atunci când dușmanii voștri vor căuta să vă părăscă de vreo greșală în ce privește treburile împărăției, să nu găsească nimic, niciun lucru vrednic de mustrare, pentru că sunteți credincioși în ceea ce vi s-a încredințat.¹⁰⁸ Să nu poată găsi în voi decât vina de a fi creștini, loiali lui Dumnezeu. „Dimpotrivă – continuă Petru –, dacă suferiți pentru că este creștin, să nu-i fie rușine, ci să proslăvească pe Dumnezeu pentru numele acesta (...) Așa că cei ce sufăr după voia lui Dumnezeu, să-și încredințeze sufletele credinciosului Ziditor, și să facă ce este bine” (1 Petru 4:16-19).

„Dacă sunteți batjocoriți pentru Numele lui Hristos, ferice de voi! Fiindcă Duhul slavei, Duhul lui Dumnezeu, Se odihnește peste voi” (1 Petru 4:14), indiferent unde sunteți: în cuptorul cu foc, în groapa cu lei, în fața neamurilor care vă vorbesc de rău, ca pe niște făcători de rele, în fața unor stăpâni greu de mulțumit sau înaintea unor soți care trebuie câștigați la ascultare de Cuvânt. Cel care preferă groapa cu lei în locul lepădării de Domnul nu va fi dat de rușine.

¹⁰⁸ Vezi Dan 6:4-5.